

ööå

När jag tänker på Klæbu får jag hela tiden bilden framför mig av dels arkeologer som i en nära framtid kommer att finna de mest häpnadsväckande skelett av dinosaurier här nere i dalen, och dels av ett kringresande cirkussällskap. En samling trapetskonstnärer, lejonvärdare, en clown, en eldslukare, en svärdsbrukare, ett gäng hoppande dvärgar, en stripteasedansös, en Skäggiga Damen. Och en utbrytarkung. Som också han har skägg. Och som kan tänka sig att klä av sig mot betalning och till publikens stora förundran. I pausen spelar trollkarlen poker med märkta kort och lurar pengarna av hederligt folk. Trollkarlens assistent är klädd i pärlor och paljetter, matar hästar, elefanter och getter. Världens Starkaste Man säljer biljetter och cirkusdirektören röker östtyska cigaretter.

Det är nånting med platsen här i Klæbu, själva marken vi står på. Jag önskar jag kunde säga att det var en alltigenom lugn och stillsam och harmonisk känsla som infinner sig, men det är inte det jag känner. Det är rotation, rörlighet, en oro som kräver att någonting händer. Bara en sån sak som namnet: ÖÖÅ. Det är ju fel ordning på bokstäverna. Det ska ju vara ÅÖÖ. De har tagit ett tredjedels varv runt sig själva och det blir ingen rast och vila förrän de har hamnat rätt igen.

Jag var här för ganska exakt fyra år sen. När jag kom hit bar jag på ett inre lågintensivt kaos. Inget var som det skulle. Någonting djupt grundläggande hade hamnat fel. Och kanske var det därför precis hit det det var meningen att jag skulle komma. För att bli omroterad och sedan försöka finna kompassnålens riktning. Jag har hört talas om att det en gång i tiden fanns en idé om att ifall man har gått vilse i skogen ska man ta av sig kläderna, vända dom ut och in och sedan ta på dom igen. Då skulle man lättare kunna hitta rätt igen. Det finns kanske något i det där man kan lära sig något av. Nu förtiden kallas det för att tänka utanför boxen. Hursomhelst: Ibland, när man inte finner tillbaka, känns det skönt att vara vilse i gott sällskap. Och konsten jag gjorde under den där veckan jag var här blev på sätt och vis ett misslyckande. Jag lät den branta slutningen få ögon att se med. Men teckningen jag målade upp med hästgödsel sjönk in i marken och blev ett med den. Det var som att marken valde att vända blicken inåt och iaktta sig själv. Jag minns tydligt de andra konstnärernas verk, alla arbetade vi med eller mot de grästäckta kullarna och branterna. Lyfte fram det som fanns, lade till av våra egna drömmar. För att betrakta, läsa av, och undra över tingens tillstånd. Kanske man Måste mäta sina krafter gentemot naturen förr eller senare ifall man hamnar här.

På nytt samlas konstnärer här för att tala, tänka, skapa, äta. Sova lite. Man Kan träffas och hitta på saker på en restaurang på en flygterminal på väg någon annanstans, eller i ett högt torn i ett land där folk talar arameiska, eller på City Syd - det skulle också kunna vara givande. Men nu är det Klæbu, seminarplatsen, den forna djurparken som blir scenen. Eller arbetsplatsen, eller själva verktyget, eller vad ni vill. Och det blir så oerhört intressant att se hur denna nya skara av konstnärer löser sin uppgift. Vad kan ni tillföra? Hur kan ni locka fram och tämja eller släppa fri krafterna? Vilka idéer och tankar kan naturen locka fram hos er? Och vad kommer ni att bära med er exakt fyra år efter att ni varit här? Man kan säga att ni i och med detta projekt följer en tradition av, ja vad ska vi säga? Landart? Jordkonst. Men man kan lika gärna säga att ni följer människans behov att tala till och med det landskap hon befinner sig i. Oavsett om det handlar om att blidka gudarna eller bara visa att man är rikast, coolast och bäst. Eller för att man har en kreativ fallenhet i sig som inte kan ge sig i uttryck på något annat sätt än att gräva en grop i marken och fylla den med potetgull.

Livet är kort,
konsten är lång,
och ändå föds den på nytt i varje ögonblick, och ingen vet vad den ska bli när den blir stor. Jag kommer tillbaka om en vecka och ser hur det gick den här gången.

Lycka till.

Markus Lantto